

den Tiltalte skal kunne erklæres for skyldig, skulle alle 12 Nævninger være enige derom; saa snart der er en Eneste blandt de 12, som mener, at han ikke er skyldig, skal han frifindes. Det er uregtelig en ny Regel, der gaar adskilligt videre, end det hidtil er sket noget Sted, og jeg skulde tro, at naar man lægger den Regel, der er givet af Forfatteren om Forundersøgelsen, sammen med dette, vil det blive et Undtagelsestilsælde, at nogen Forbryder kan blive dømt efter dette System, og saa er jeg temmelig bange for, at det vil se galt ud med Rets sikkerheden her i Landet. Vil man troste sig med, at Nævningsagerne kun ville være enkelte store Sager, et Par Stykker engang imellem, saa at selv om En slipper igennem Soldet, vil det ikke være saa farligt, saa skal jeg bemærke, at her har Forfatteren anvendt et andet nyt Princip, som jeg ved samme Leilighed maa gøre opmærksom paa, nemlig det, at en hvilken som helst Sag kan bringes for Nævninger, saa snart der blot er Spørgsmaal om højere Straf end Bøder, det vil altsaa sige, at saa godt som alle kriminelle Sager kunne bringes for Nævninger, saa snart Tiltalte ønsker det, og naar Tiltalte kæmper under en saa umaadelig fordelagtig Stilling for Nævninger, som Tilsældet vil være efter Forslaget, ville de Tiltalte i de allerfleste Tilfælde nok faae Diet op for, at det Fornuftigste vil være at sige: Vi ønske, at Sagen skal gaa til Nævninger. Jeg tror derfor, at paa dette Gebet kan man ikke bestulde den ærede Forfatter for at hænge sig for meget ved det Bestaaende, og jeg tror, at man herefter ikke kan træde op imod Regjeringens Forslag og bebrejde det, at det afviger for meget fra den nedarvede Retsbevidsthed og Sigt, hvilket jeg iøvrigt ikke tror, thi Retsbevidsthed om Indlægsbevælgningen og den Slags Ting tror jeg ikke synderlig paa. Jeg tror ikke, at det er Noget, der kan siges at danne sig en Bevidsthed om hos Mand og Mand, det er Noget, der egentlig kun danner sig en Bevidsthed om i Juristernes Kredse. Jeg skal ikke opholde mig ved den øvrige Del af Lovforslaget, fordi Hensigten med de Bemærkninger, jeg her har fremsat, egentlig kun er at gøre opmærksom paa, at selv om man i Realiteten ønsker at gaa en anden Vej, end Regjeringen er gaaet i sit Forslag, selv om man f. Ex. ønsker at holde Umidelbarheds-Principet og Alt, hvad dermed staar i Forbindelse, ude, medens man dog ønsker at indføre Mundtlighedsproceduren i Rettergangen, er dette Lovforslag aldeles utilstrækkeligt til at danne Grundlaget for noget Saadant. Dersom det ærede Thing

lader Sagen gaa videre og nedsetter Udbalg, vil jeg kun avertere dette Udbalg om, at for saa vidt det virkelig vil gjøre Noget ved dette Lovforslags Bearbejdelse, skal det faae Noe af bestille. Det vil blive et overordentlig omfattende Hverv, det saaledes vil faae, og jeg vil bemærke, at jeg derfor tror, at det næppe vil lykkes paa den Maade at komme til et tilfredsstillende Resultat, ganske affet fra de store Principspørgsmaal, der ligger paa Bunden af Realiteten af denne Sag, og som der ikke er mindste Udsigt til, at man skal blive enig om.

H. C. Gold: Jeg skal ikke indlade mig paa nogen Kritik af Lovforslaget efter de Bemærkninger, vi nu hørte af den høitærede Justitsminister. Det forekommer mig, at det dermed har faaet en saadan Ballast af Kritik, at det nok kan gaa videre med den. Jeg skal kun tillade mig nogle ganske almindelige Bemærkninger. Naar Grundloven foreskriver, at Offentlighed og Mundtlighed skal indføres i Retspleien, og Nævninger i Misgjernings- og politiske Sager, altsaa tilsætter et Lægmandselement, skal man tro, at denne Grundlovsparagraf maatte være en af dem, der hos dette høie Thing og hos den store Befolkning maatte have vakt megen Interesse. Jeg siger, man kan ikke forstaa, hvis det ikke skulde være Tilfældet; thi det maa dog ganske vist siges, at Offentlighed og Mundtlighed i Processen og et Lægmandselement i den dømmende Magt, fra et almindeligt Synspunkt set, indeholder en meget stor Garanti for Individets hele Retsstilling, og endelig lader det sig jo heller ikke negte, at en Omdannelse af Domstolene i denne Retning indeholder et i høi Grad opdragende og udviklende Moment, om man ogsaa skulde tro, at den store Befolkning maatte tillægge ganske særlig Betydning. Jeg mener nemlig, at det at besfatte sig med Retsager og alle disse Spørgsmaal, som angaa Individets Ret, har noget meget mere Udviklende ved sig end den stadige sig Befatten med politiske Sager; thi det vil jo ikke nægtes, at ved det Politiske er det ofte Lidensfaben, der bemægtiger sig det sunde Omdømme. Det vil heller ikke nægtes, at man ofte i Politiken kun besfatter sig med formelle eller reelle Magtspørgsmaal og lader selve Lovgivningsspørgsmaalene ligge. Men ikke saaledes paa Retsomraadet — det jeg tror — saa snart der er Offentlighed og Mundtlighed i Proceduren og et Lægmandselement i den dømmende Myndighed. Det, tror jeg, vil medføre, at man faar en overordentlig Interesse for Retsager, og det vil derigjennem udvilde Befolkningen ganske betydelig. Dersom